

Motion till riksdagen

1988/89:A279

av Ove Karlsson m. fl. (s)

Medbestämmande i arbetslivet

Under senare år har det svenska näringslivet varit föremål för stora strukturförändringar. I Bergslagen har det inneburit att 17 000 jobb försvunnit inom det "järnindustriella komplexet" sedan mitten av 1970-talet. En så våldsam utslagning av arbeten har naturligtvis inneburit mycken oro och ovisshet för de berörda människorna och kommunerna. Oron skulle ha kunnat vara mindre om de berörda genom sina fackliga organisationer haft en bättre insyn och påverkan av utvecklingen.

I kampen för jobben och den framtida inriktningen av företagen har facken alltför ofta kommit till korta. Ett exempel är SSABs beslut att lägga ned stålverket i Domnarvets järnverk. Den fackliga bedömningen av stålverkets möjligheter har visat sig vara den riktiga. Under de tre första kvartalen 1988 har stålverket gett en vinst på 150 miljoner kronor. Trots detta har företaget inte omprövat sitt beslut.

Under början av 1970-talet togs många steg för att stärka löntagarnas inflytande. Förtroendemannalagen gav möjligheter till facklig tid i företagen. Medbestämmandelagen innebar ett viktigt steg mot inflytande i företagen, liksom också lagen om styrelserepresentation.

Det är motionärernas uppfattning att det samlade kunnandet i ett företag är en bättre grund att stå på än att arbetsgivaren ensam beslutar. I progressiva företag har denna insikt börjat få fotfäste även i företagets ledning. Men tyvärr är detta ännu undantag. Enligt vår mening måste MBL skärpas och lagen om styrelserepresentation ses över för att nästa strukturkris skall kunna hanteras på ett för löntagarna godtagbart sätt, och för det allmännas bästa.

I sin strävan att förankra sig inom EG har det blivit allt vanligare att svenska företag fusionerar med eller köper upp utländska företag. Genom att ha produktionsenheter i flera länder stärker arbetsgivarparten sin redan starka ställning gentemot löntagarna. Det är därför nödvändigt att finna vägar för facklig inflytande i flernationella företag.

Det är nu dags att tillsätta en utredning vars målsättning skall vara att förstärka det fackliga inflytandet.

Hemställan

Mot. 1988/89

A729

Med hänvisning till det tidigare anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i
motionen anförts om inflytande för löntagare.

Stockholm den 24 januari 1989

Ove Karlsson (s)

Leo Persson (s)

Irène Vestlund (s)

Inger Hestvik (s)

Arne Mellqvist (s)